

ô no te tatarahapa, te faoreraa hara, te tamahanaharaa e te ti'aturiraa.¹⁷

Rahi noa'tu to tatou feruri-hohonu-
raa i te auraa o te oro'a mo'a, rahi
noa'toa'tu to'na riroraa ei mea mo'a e te
auraa rahi no tatou. Teie ta te hoê me-
tua tane ruhiruhia 96 matahiti i faahiti
i ta'na tamaiti aniraa mai, « papa, no te
aha oe e haere ai i te pureraa ? Aita oe
e ite nei, aita oe e faaroo nei, e mea fifi
no oe ia haere. No te aha oe e haere ai
i te pureraa ? » Ua pahono teie metua
tane, « No te oro'a mo'a. Te haere nei
au no te rave i te oro'a mo'a ».

Ia haere mai tatou tata'itahi i te pu-
reraa oro'a ma te faaineine ia tatou no
te farii i te « hoê ohipa pae varua mau,
[te] hoê hoêraa mo'a, [te] hoê faaapîraa
no te varua ».¹⁸

Ua ite au te ora nei to tatou Metua
i te Ao ra e to tatou Faaora. Ua
mauruuru vau no te rave'a ta te oro'a
mo'a e horo'a mai nei no te putapu
i to Raua here e no te farii i te Varua.
I te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant : The Messianic Message of the Book of Mormon* (1997), 283.
2. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 20:77.
3. Henry B. Eyring, « That We May Be One », *Ensign*, Me 1998, 67.
4. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 20:77, 79.
5. Joseph Smith Translation, Mataiao 26:22 (in Matthew 26:26, nota raro c, and i roto i te Bible appendix).
6. Joseph Smith Translation, Mataiao 26:24 (i roto i te Bible appendix) ; hi'o atoa Mataiao 26:26–28 ; Mareko 14:22–24 ; Luka 22:15–20.
7. Hi'o 3 Nephi 18:7, 11 ; Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 20:75.
8. Hi'o « How Do I Keep My Covenant to Always Remember the Savior ? » *Come, Follow Me Sunday School curriculum* ; lds.org/youth/learn/ss/ordinances-covenants/remember ; *Mau Maite i te Faaroo : Hoê faahororaa no te Evanelia* (2004), 140–42.
9. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 20:77.
10. Ioane 14:15.
11. Melvin J. Ballard, in Melvin R. Ballard, *Melvin J. Ballard : Crusader for Righteousness* (1966), 132–33.
12. Ioane 6:48.
13. Ioane 4:10.
14. 3 Nephi 20:8–9.
15. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 20:77.
16. 3 Nephi 9:14.
17. Te haamauruuru nei au ia Ann Madsen no to'na mau mana'o no ni'a i teie haapiiraa.
18. Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant*, 283.

Na Elder Chi Hong (Sam) Wong
No te Hitu Ahuru

Faaora i roto i te tahoê

No te tauturu i te Faaora, titauhia ia tatou ia rave amui i te ohipa ma te tahoê e ma te au maite. E mea faufaa te taata hoê, te mau ti'araa atoa, e te mau piiraa atoa.

Pinepine tatou i te faaroo i te perei-
sideni Thomas S. Monson ia parau
e, « A haere e faaora ».¹ Te haama-
na'o nei au i te hoê aamu i roto i te
Faufaa Apî. Ua riro te reira ei faaho-
ho'araa maitai roa no te huru e ti'a i te
mau melo e te mau misionare ia rave
amui i te ohipa ma te tahoê, na roto
i te mau apooraa paroisa, no te haere
e faaora. E itehia te reira aamu i roto
i te Mareko 2:1–5. Te mana'o nei au e,
te mau iteraa ta Iesu i faaohipa no te
haapii ia tatou i te tahi mau haapiiraa
tumu e aore râ, i te tahi mau parau
tumu, e mea faaûru mau ia e te ohie
ia maramarama.

Te hoê o te mau taata i roto i teie
aamu, e taata hapepa ia, e taata teie
eita e nehenehe e haere ma te tauturu-
ore-hia. Ta'na noa e nehenehe e rave

maori râ, te faaearaa i te fare e te
tia'iraa ia tauturuhia mai.

E nehenehe atoa te reira e tupu
i to tatou nei anotau. E maha taata e
rave ra i te hoê ohipa i faauehia mai
e to ratou episekopo ia hahaere i
to'na fare, i te hoê taata tei roohia i te
hapepa. Fatata roa e nehenehe ta'u e
feruri e, hoê o ratou no roto mai i te
Sotaiete Tauturu, hoê no roto mai i te
pupu peresibutero, hoê no roto mai
i te Autahu'araa a Aarona, e, te maha,
eiaha râ te hopea, hoê misionare rave
tamau. I roto i te apooraa paroisa ho-
pea i tupu a'enei, ia hope te tau'araa
parau no te ni'a i te mau fifi i roto i te
paroisa, ua horo'a a'era te episekopo i
te ohipa haere « faaora ». Teie na taata
e maha, ua faauehia ratou ia tauturu
i te taata tei roohia i te hapepa. Eita

ta ratou e nehenehe e tia'i ia haere mai oia i te pureraa na roto ia'na iho. Titauhia ia ratou ia haere i to'na fare no te hahaere ia'na. Titauhia ia ratou ia haere e imi ia'na, e no reira ua haere ratou. E hopoihia mai te reira taata ia Iesu ra.

« E te hopoi maira e toomaha pue taata i te hoê hapepa » (Mareko 2:3).

Area râ, ua î roa te piha i te taata. Eita ta ratou e nehenehe e tomo i roto na te uputa. Ua papû ia'u e, ua tamata noa ratou te mau rave'a atoa, aita râ ratou i ô. Aita i tupu maite te ohipa mai tei mana'ohia. Ua tupu te tahi mau fifi i roto i ta ratou ohipa « faaoraraa ». Aita râ ratou i faaru'e. Aita ratou i faaru'e i te taata hapepa i te pae uputa. Ua paraparau a'era ratou e nahea râ—nahea e ti'a ai ia ratou ia hopoi i teie taata ia Iesu Mesia ra no te faaora. No ratou nei, e ere roa'tu i te ohipa teimaha te tautururaa ia Iesu Mesia i roto i te faaoraraa i te varua. Ua faaoti a'era ratou i te hoê faanahoraa—e ere i te faanahoraa ohie, noa'tu râ, ua faaohipa ratou i te reira.

« E aore a'era ratou i fatata mai i piha'i iho ia'na i te rahi o te taata, ua iriti a'era ratou i te tapo'i i te vahie tei reira Iesu, e oti a'era i te iritihia, tuu atura i taua hapepa ra i raro ma te roi atoa ta'na e taoto ra » (Mareko 2:4).

Ua hopoi atura ratou ia'na i ni'a i te tapo'i fare. I to'u mana'o, aita paha

e e'a na rapae no ratou no te ta'uma, e no reira e taime roa roa ia no te faata'umaraa i te taata tata'itahi i ni'a i te tapo'i fare. Ia'u i mana'o, teie paha te ohipa i tupu : ua ta'uma na mua te taure'are'a no roto mai i ta'na paroisa. No to'na apî e te puai atoa, e nehenehe e parau e, e ere i te mea fifi no'na. Na to'na hoa hahaere no roto mai i te pupu peresibutero e te misionare rave tamau, rahi maitai e te pautuutu maitai, i faaitoito ia pa'epa'e ia'na na raro a'e mai. Na te tuahine ia no te Sotaiere Tauturu e faahaamana'o ia ratou ia haapa'o maitai e faaitoito ia ratou. Ei reira te mau tane e tatara ai i te tapo'i fare a faaitoito noa ai te tuahine i teie taata ma'i e a tia'i noa ai oia ia faaorahia oia—ia nehenehe ia'na ia haere faahou e ia ti'amâ.

I roto i teie ohipa faaoraraa, ua titauhia i te taata tata'itahi ia rave amui i te ohipa. I te taime hopea mau, e titauhia ia faaau maite i te ohipa no te tuu mai i te taata hapepa na ni'a mai i te tapo'i fare. Titauhia i na taata e maha rave i te ohipa ma te tahoê e te au maite. Eiaha te amahamaharaa ia tupu i rotopu i na taata e maha. Titauhia ia ratou ia tuu i teie taata i raro i te hoê â taime. Mai te mea e, e tuu vitiviti a'e te hoê taata i te taura i na taata ê atu e toru, e marua ia te taata ma'i i rapae i to'na ro'i. Eita ta'na e nehenehe e tape'a ia'na iho no to'na paruparu.

No te tauturu i te Faaora, titauhia ia tatou ia rave amui i te ohipa ma te tahoê e te au maite. E mea faufaa te mau taata atoa, te mau ti'araa e te mau piiraa atoa. E mea ti'a ia tatou ia tahoê i roto i to tatou Fatu ia Iesu Mesia.

I te pae hopea, ua tuuhia maira te taata hapepa i mua ia Iesu. « E ite atura Iesu i to ratou faaroo, ua parau atura i taua hapepa ra, e tau tamaiti, ua faaorehia ta oe hara » (Mareko 2:5). Ua faa'ite Iesu i te aau aroha ia'na e ua faaora ia'na—eiaha i te tino noa i te varua atoa râ : « E tau tamaiti, ua faaorehia ta oe hara ». E ere anei te reira i te mea nehenehe ? Aita anei tatou e hinaaro ia tupu atoa te reira i ni'a ia tatou paatoa ? Papû roa e, e hinaaro vau.

Ua ite anei tatou i te hoê taata i roto i to tatou oraraa ua roohia i te hapepa i te pae varua, hoê taata eita e nehenehe e ho'i mai i te pureraa na roto noa ia'na iho ? Hoê anei o ta tatou mau tamarii, hoê anei o to tatou na metua, hoê hoa faaipoipo, e aore râ, hoê hoa.

Na roto i te rahiraa misionare rave tamau i teie nei e vai ra i roto i te mau paroisa tata'itahi, e riro ia ei faaotiraa paari ia faaohipa maitai a'e te mau episekopo e te mau peresideni amaa i ta ratou mau apooraa paroisa e apooraa amaa. E nehenehe te episekopo ia ani i te melo tata'itahi o te apooraa paioisa ia haere mai e te hoê tapura i'oa no te mau taata e ti'a ia tauturuhia. E faaroo

maite te episekopo i te mau mana'o e i reira e horo'a ai i te faaueraa.

Ua riro te mau misionare rave tamau ei rave'a tauturu rahi no te mau paroisa i roto i teie ohipa faoraraa. E mea apî ratou e te î ho'i i te puai. E mea au na ratou te tapura i'oa taata no te rave i te ohipa i piha'i iho ia ratou. E mea au na ratou ia rave i te ohipa i piha'i iho i te mau melo o te paroisa. Ua ite ratou e, e mau rave'a maitai roa te reira no ta ratou ohipa imiraa. E hinaaro rahi to ratou ia patu i te basileia o te Fatu. Ua ite papû ratou e, e riro mai ratou mai te Mesia te huru a rave ai ratou i teie mau ohipa faoraraa.

Ei opaniraa, te hinaaro nei au e faa'ite atu ia outou i te tahi â faufaa mo'e tei itehia i roto i teie aamu no te papa'iraa mo'a. Tei roto i te irava 5: « E ite atura Iesu i *to ratou* faaroo » (reta tei faahuru-ê-hia). Aita vau i haru i te reira na mua a'enei—*to ratou* faaroo. E nehenehe atoa to tatou faaroo amui e tauturu i te ora maitai o vetahi ê.

O vai teie mau taata ta Iesu e parau nei? E nehenehe e parau e, o na taata ia e maha tei amo i te taata hapepa, te taata hapepa iho, te mau taata tei pure no'na e te mau taata atoa tei tae mai i reira no te faaroo i te pororaa a Iesu ma te anaatae marû noa i roto i to ratou aau ia tupu te semeio. E nehenehe atoa e parau e, o te hoê hoa faaipoipo, hoê metua, hoê tamaiti e aore râ, hoê tamahine, hoê misionare, hoê peresideni pupu autahu'araa, hoê peresideni Sotaiete Tauturu, hoê episekopo, e hoê hoa i te atea ê roa. E nehenehe tatou paatoa e tauturu i te tahi e te tahi. E mea ti'a ia tatou ia rave itoito i te faoraraa i te feia i roto i te fifi.

Te faa'ite papû nei au e, e Atua no te mau semeio Iesu Mesia. Ua here Iesu Mesia ia tatou paatoa e e mana To'na no te faora e no te rapaau i te tino e te varua. Mai te mea e, e tauturu tatou Ia'na i roto i Ta'na ohipa faoraraa i te varua, e faora-atoa-hia tatou na roto i taua ohipa ra. Te faa'ite papû nei au i te reira na roto i To'na i'oa mo'a, o Iesu Mesia, amene. ■

NOTA

1. Hi'o, ei hi'oraa, Thomas S. Monson, « Ta tatou hopoi'a ia faora », *Liahona*, Atopa 2013, 5.

Na Elder D. Todd Christofferson

No te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo

Ti'amâ e a muri noa'tu, no te haa no ratou iho

Te hinaaro o te Atua maori râ ia riro tatou ei mau tane e ei mau vahine ti'amâ ia tae'ahia ia tatou to tatou faito puai hopea i te pae tino e i te pae varua.

I roto i te ha'utiraa teata taata ora a William Shakespeare, *The Life of King Henry V*, te vai ra hoê taime ha'utiraa i te pô i roto i te puhaparaa o te mau fa'ehau peretane i Agincourt na mua noa a'e i ta ratou aroraa i te nuu fa'ehau farani. I roto i te marehurehu e ma te huna i to'na hoho'a mata, ua orihaere te arii Henry na rotopu i te mau fa'ehau ma te ite-ore-hia. Ua paraparau oia ia ratou, ma te tamata i te faito i te morare o to'na nuu iti, e no te mea ho'i e, aita ratou e ite ra o vai oia, ua faa'ite ratou i to ratou mana'o mau. I roto i te tau'araa parau, ua paraparau ratou no ni'a i te iteraa e, tei ia vai ra te hopoi'a no te ohipa e tupu i ni'a i te mau taata i roto i te aroraa—te arii e aore râ, te fa'ehau tata'itahi.

I te hoê taime ua parau te arii Henry, « Te feruri nei au e, e rahi a'e to'u oaoa ia pohe i roto i te nuu a te arii i te pohe i te tahi atu vahi ; e mea tano ho'i ta'na aroraa ».

Te pahono ra o Michael Williams e, « Ua hau atu te reira i ta tatou i ite ».

Ua farii to'na mau hoa, « E, e ua hau atu te reira i te ti'a ia tatou ia ite ; no te mea ua nava'i noa te iteraa tatou e, e mau taata tatou no te arii : mai te

mea e, ua hape ta'na ohipa, eita tatou e faahapahia no te reira, no te mea, ua haapa'o noa tatou i ta'na parau ».

Te parau faahou ra Williams, « Mai te mea e, e ohipa hape, te arii ana'e te faahapahia no te mau mea atoa i ravehia ».

Ma te maere ore, aita te arii Henry i farii i te reira, « Te hopoi'a o te huiraatira, tei ni'a i te arii ; to te varua taata râ, tei ni'a ia'na iho ».¹

Aita o Shakespeare e tamata nei i te faatitiaifaro i teie tau'araa parau i roto i te ha'utiraa teata taata ora, e noa'tu te huru o te reira tau'araa parau, e tamau noa te reira tau'araa parau e tae roa mai i to tatou iho nei tau—te i va vai ra te hopoi'a no te ohipa e tupu i roto i to tatou oraraa ?

Ia fifi te hoê mea, te vai ra tera huru to te taata ia faahapa ia vetahi ê e aore râ, i te Atua. I te tahi taime, e feruri te taata e aore râ, te mau pupu taata e, e ti'araa to ratou no te tamata i te faauta i te hopoi'a no to ratou maitai i ni'a iho i te tahi atu mau taata e aore râ, i ni'a iho i te hau fenua. I te pae varua, te feruri nei te tahi mau taata e, aita i titauhia i te tane e te vahine ia tutava no to ratou iho parau ti'a—no te mea